

ترجمه:
علی عامری

فیلم نقد

خیاط پاناما:

خیاط اصلی، جان بورمن است

(نیویورک تایمز)

خوش ظاهر معروفترین مأمور مخفی ملکه را کنار می‌زند. وقتی سر و کله‌اش در سفارت انگلستان در پاناما بیدا می‌شود بالا فاصله می‌خواهد به روش همیشگی اش باب رابطه با «فرانچسکا» (کاترین مک‌کورماک)، تنها کارمند مونث سفارت را باز کند. فرانچسکا هم مانند اندی اساساً دیگار کسالت است و می‌خواهد اندکی نقش شخصیت‌های فیلم‌های رده (ب) را بازی کند تا از ملال زندگی واقعی اش در بیاید. شاید این وضع در مورد هری (جفری راش) نیمه یهودی، محکوم سابق و کاکنی (ساکن بخش شرقی لندن) هم صدق کند. وی از گفتگوهای پر فراز و نشیب‌اش گریخته و خود را به قالب شخصیتی درآورده که مظاهر نوعی ادا و اصول انگلیسی است و اطوارهایش مانند اندی مهجو و قدیمی به نظر می‌رسد.

هری اصل و نصب فرو دست خود را لاپوشانی می‌کند و چشم به شکوه و جلال از دست رفته اشراف انگلیسی دارد ولی عملأً به جرگه بورژوازی جهانی و چند ملتی پیوسته است. او بالتدبری شیک به خانه ویلایی و زیبای خود می‌رود، فرزندانش را در مدارس خصوصی ممتاز می‌گذارد، همچنین ساخت شیفتنه همسرش لویزا (جمی لی کرتیس) است که مشاوری قدرتمند برای دولت پاناما به شمار می‌رود.

اما هری با گذشته نه چند درخشناسش، شکار خوبی برای اندی است و خیلی زود ناچار می‌شود که به او اطلاعات فوق سری در مورد گروههای مختلف دولت و طرح فروش کاتال به چین و تایوان برساند.

در فیلم احساسات شخصیت‌ها کاملاً توازن یافته نیست ولی حتی این جنبه هم بخشی از سرگرمی کار است. بورمن هم مانند لوکاره در بهترین و محترمانه‌ترین حالت، سفارشی کار است و حتی طرح‌هایی مانند جن‌گیر ۲ را که چندان امیدی به موقوفیت‌شان نیست با مهارتی استادانه از کار در می‌آورد. «خیاط پاناما» همچون لباسی است که قدری گل و گشاد و از مد افتاده به نظر می‌رسد ولی به هر حال دست دوز است.

«خیاط پاناما» همچون شخصیت اصلی مضطرب خود هری پندل که گرفتار یک سلسله فربکاری‌های جغایایی سیاسی (ژئولوژیک) شده، زندگی مضاعفی را از سر می‌گذراند. از یک جبهه فیلم تازه جان بورمن، براساس رمانی از جان لوکاره (که فیلم‌نامه نویس و مدیر تولید بوده است)، تریلر جاسوسی خوب و بعضی مبتکرانه‌ای است. سازندگان فیلم حتی وقتی در چارچوب قواعد مرسوم گام بر می‌دارند - عملیات جاسوسی که در مکانی غریب رخ می‌دهد و فضایی مملو از توطئه سیاسی و حرص را باضمون جنسیت چاشنی می‌کند - در کارشناس نوعی هجوحیه شخصی نمود پیدا می‌کند.

«خیاط پاناما» همچون جانوری اسطوره‌ای با خود، قدری ناهنجار به نظر می‌رسد. گه گاه به شکلی کامنظام در جهات مختلف می‌گردد و مقاصد متفاوت آن باعث می‌شود که فیلم در روند خود قدری متزلزل گام بردارد، ولی شاید اولین فیلم جاسوسی خوبی باشد که نشان می‌دهد در این شرایط تاریخی، ساختن فیلم جاسوسی بسیار خوب غیرممکن است. آقای لوکاره یکی از استادان ادبیات دوران جنگ سرد بوده است. شاید هیچ رمان نویس دیگری نتوانسته چنین ماهرانه احسان او را نیست به دلشوره اخلاقی و اضطراب وجودی در دنیای جاسوسی غرب و شوروی نشان بدهد (مثلاً در کتاب جاسوسی که دوباره وارد گود شد، که در ایران با نام جاسوسی که از سردىسر امده مشهور است). پس از فروپاشش شوروی آفار او به دنیای متلاطم نوین آسیای میانه گرفته تا شرق افریقا می‌پردازد. «خیاط پاناما» که در ۱۹۹۶ منتشر شد یکی از موفق‌ترین رمان‌های او درباره دوران پس از جنگ سرد است. داستان کمیک و در عین حال غم‌انگیز اسارت هری در پاناما پس از نوریه‌گا، آشکارا متأثر از «مأمور ما در هاوانا» رمان شیطنت‌آمیز گراهام گرین است. «مأمور ما...» به ماجراهای یک فروشنده انگلیسی جاروبرقی می‌پردازد که به نحوی مشابه در کوبای پیش از کاسترو گرفتار می‌شود.

رمان گرین همواره احتمال دردرس را پیش می‌کشد. در اقتباس لوکاره و بورمن از «خیاط پاناما» مسئله این است که به‌اندازه کافی دردرس واقعی بینا نمی‌شود (در رمان، انتقال کاتال پاناما در ۱۹۹۹ رویدادی است که متعاقباً رخ خواهد داد. حال آن که در فیلم قبل‌آبدون هیچ سرو صدایی اتفاق افتاده است) اندی استاراد، مأمور انتیلیجنست سرویس با اعتبار نصفه و نیمه‌اش عازم پاناما می‌شود تا رؤسایش را منقاد کند از اخراجش منصرف شوند. بدین ترتیب زمینه را برای عملیات مخفیانه جیمز باند، توأم با علاقه همیشگی اش نسبت به لیکور، سیگار و زن فرامه می‌آورد.

پی‌رس برآنها در نقش اندی هوشمندانه‌ترین جنبه فیلم را بازتاب می‌دهد. او جیمز باندی امروزی است که تصویر

در مطالب پیش رو، نقد ۴ فیلم مطرح سینمای امروز جهان را در پیش رو دارد. نقد دو فیلم قول (ساخته شون بن) و خیاط پاناما (ساخته جان بورمن) که از نیویورک تایمز ترجمه شده‌اند، نقد فیلم مولن روز (ساخته باز نورمن) که مصاحبه‌ای با کارگردان آن را در همین شماره می‌خوانید و بالاخره نقدی بر آخرین فیلم برادران کوئن با نام مردی که آنچا نبود. این فیلم در جشنواره کن به نمایش درآمد و جایزه بهترین کارگردان را برای جوبل کون به همراه اورد اما هموز اکران عمومی نشده. نقد این فیلم هدیه‌ای است به دوستداران فیلم‌های کوئن‌ها و به انتظار اکران عمومی این می‌نشینیم تا به شکل مفصل تری به سینمای این دو برادر پردازی، در ضمن خلاصه داستان قول در شماره ۲ و خلاصه داستان خیاط پاناما در همین شماره به چاپ رسیده‌اند. گفت و گویی با شون بن درباره قول را نیز می‌توانید در صفحات دیگر پیدا کنید.

قول:

تأملی اندوه‌بار در جنبه حیوانی انسان

کرومولوفسکی گستردۀ مکانی بیشتر و پایان بازتری دارد. بنابراین سعی کرده تا استعداد کارگردانی اش (که البته هنوز کاملاً شکل نگرفته) بیش از حد باعث جلب توجه نشود. حالت بازی نیکلسون به نحوه تأثیرگذاری متفاوت است. او در «قول» بازیش فوق العاده طریف و به همان اندازه قدرتمندانه است.

او در نقش جری بلک، پلیس فرسوده نوادایی در دهه ۱۹۶۰ ظاهر می‌شود. درست چند ساعت قبل از بازنشستگی توجه او شدیداً به ماجراهای تجاوز و قتل دختر بچه‌ای هفت ساله حلب می‌شود، دختر بچه‌ای که جسد متله شده‌اش را یک راننده نوجوان پیدا می‌کند. جری به مادر دختر بچه قول می‌دهد که تا یافتن قاتل دست از کار نکشد.

او با انگیزه‌ای معنوی این پرونده را دنبال می‌کند، گویی به زندگی کی هدف منعی می‌دهد. حتی وقتی یک سرخیوست عقب‌مانده ذهنی (پیش‌جوی دل نورو) با پرونده مفصل خلافکاری اش ناچار به اعتراف می‌شود و متعاقباً خودکشی می‌کند، جری باورش نمی‌شود که او قاتل واقعی باشد. وقتی جری پرونده قتل یاناییدی دختر بچه‌ها در منطقه را بررسی می‌کند به وجود کوبی در آنها بین می‌برد. او که سخت غرق در ماجرا شده، نزدیک یک منطقه ماهیگیری پصب بینی می‌خرد و با لوری (ایین رایتین) سرد و گرم چشیده آشنا می‌شود، زن طبله‌ای که دختر ۷ ساله‌ای به نام کریسی (پائولین رابرتز) دارد و میخانه‌ای را در محل اداره می‌کند. پس از آن که لوری با شوهر سابقش مواجه می‌شود و خونین و مالین بر می‌گردد، جری تصمیم می‌گیرد با مادر و دختر زندگی کند. آنها تا مدتی زندگی خوشی در محل دارند ولی موضوع جنایت (که جری هرگز راجع به آن با لوری صحبت نکرده است) همچنان ذهن او را می‌خورد. پس وسوسه می‌شود که از کریسی در حکم طعمه‌ای برای گیر انداختن قاتل استفاده کند. «قول» هم مانند انسانیت تأملی بسیار اندوه‌بار در جنبه حیوانی انسان (خصوصاً مرد) دارد. «قول» هم مانند

فیلم فرانسوی از استعاره‌های بصیر مشابهی استفاده می‌کند. بجهه خوکه‌های انسانیت تبدیل به گلهای از گلو می‌شوند، اما تقليدی در کار نیست. در واقع بن دیدگاه یاوس آلد خاص خود را نسبت به غرب آمریکا و مرزنشین‌هایی دارد که آنجا را برای زندگی انتخاب کرده‌اند.

دیگر منبع الهام بن که از شیوه فی الیاهه بازیگرانش مشخص می‌شود، جان کاساویس فقید است. قطعه بازی‌های کوتاه هلن میرن (در نقش پیشکش)، و نسارد گریو (علمی پیانو) و پاتریشیا کلارکسون (مادر فربانی) نشان می‌دهد که بن کارگردان بسیار توئایی در دیدایت بازیگران است و قادر است تا در ظرفی‌ترین لحظات دراماتیک به حقیقت وجودی شخصیت‌ها را کشف کند.

شون بن در بهترین نقش‌های سینمایی اش «(جارو جنجال)» و «آخرین گام‌های محکوم به مرگ») و سه فیلمی که کارگردانی کرده است، نوعی نگرش رمانیک و نویمدهانه را نسبت به مردانگی بروز می‌دهد. در «قول» که سومین و تاکنون بهترین فیلم است، هر تصویر عمدتاً آمیزه‌ای از اندوه و وحشت است.

دانستان در نوادای معاصر می‌گذرد. چشم اندازی که فیلم از غرب آمریکا ارائه می‌دهد، تمدنی کهنه و شهری است که بر پیش زیبایی طبیعی خیره کننده ولی منحوسی شکل گرفته است. هوا به صورت ناخوشایندی تغییر می‌کند، رعد بر فراز قله کوههای باران زده می‌غرد و دریاچه‌ها در مه نمناکی فرو رفته که خطوات فروانی نهفته دارد. مردان خطرناک در پشت لاستیک کامیون‌های عظیمی دیده می‌شوند که الوار حمل می‌کنند و از بزرگراه‌های لنزنده می‌گذرند. فضا مملو از خشونتی فروخورده است. «قول» که براساس رمان فردیش دورنمای، نویسنده سوئیسی

ساخته شده، فیلم دلچسپی نیست ولی به شکل ترسناک و عمیقی ارزشمند است. همچون انسانیت شاهکار اخیر برونو دومون، کارگردان فرانسوی که آشکارا منبع الهام بن بوده، «قول» هم به وضعیت ذهنی برآورده است. کارآگاه پلیس می‌پردازد اما دماد به ماجراهای تجاوز و قتل یک دختر بچه فکر می‌کند. در فیلم، جک نیکلسون، خویشن دیگر و گهگاه یاور بن هم حضور دارد. او در دومین فیلم پن «نگهبان تقاطع» (۱۹۹۵) نیز بازی کرد. چندان تصادفی نیست که پیرنگ انتقامجویانه آن فیلم هم شامل مرگ یک دختر بچه (در اثر سانجه و مستی راننده) است.

«قول» با فیلم‌نامه بزرگی کرومولوفسکی و مری اولسون

مولن روز:

فاتحه زیبایی شناسی!

پاتریک مک گاوین

لورمن علاوه‌ای تأثیرگذار به تصویرپردازی دارد. اما فاقد حس غریزی نسبت به ضربانه‌گ، وحدت مکان، خط، ترکیب‌بنده و حرکت است، به عبارت دیگر همان مواردی که به تصاویر، ژرفای معنایی و طین احساسی می‌بخشد. در بیست دقیقه اول فیلم هجوم تصاویر بسیار مرعوب‌کننده است. لورمن هرگز اجازه نمی‌دهد تا حتی نمایی مجرد در ضمیر آگاه بیننده جای‌یافته. داستان به وسیله کریستین (ایوان مک‌گرگور)، در صحنه‌های بازگشت به گذشته و اونکو می‌شود. کریستین هم‌مند با استعداد و جاه طلبی است که فوراً تسلیم نفوذ و قدرت انقلاب کوکی‌وار و بی‌منطقی می‌شود که در

آغاز قرن بیستم در باشگاه شبانه مولن روز پا می‌گیرد. او بر سر ساتن (نیکول کیدمن)، زیبا، اغواگر و مسحورکننده در گیر کشمکشی سخت با دوک ورسیتر (ریچارد راسبرگ) می‌شود. ورسیتر آریستوکراتی ثروتمند است و تنها سرمایه‌گذار نمایش موزیکال - حمامی و شادی محسوب می‌شود که کریستین نیز از طریق تولوز لوترک (جان لوکوینرامو در نقش نامناسب) امکان همکاری در آن را پیدا می‌کند. جیم برودبنت بازیگر بزرگ فیلم‌های مایکلی در نقش زیدلر مدیر اجرایی و کارآمد باشگاه ظاهر می‌شود. ورود کیدمن به فیلم خبره کننده است و عملاً با تاب آکروبات بازی از هوای زمین می‌اید. در این لحظه او مانند بت تمام عیاری جلوه می‌کند و حس عمق و دلهره‌آمیزی از اشتیاق و شادی بروز می‌دهد. اما به نظر می‌رسد که لورمن حقیقتاً به یامدهای عاطفی، جنسی و فیزیکی دستمایه کارخود باور ندارد. زیدلر می‌گوید: «اما موجودات زیبزی مینی هستیم، نمی‌توانیم عاشق بشویم». ساتن حتی صریحتر این موضوع را گوشزد می‌کند. اما طیف پیچیده احساسات شخصیت‌ها، تحت تأثیر صحنه‌پردازی افراطی رنگ می‌بازد. به‌هرحال نمی‌توان از طراحی مبتکرانه صحنه و لباس که ماحصل خلاقیت کاترین مارتین است، در کتاب فیلمبرداری ظرفی دانلد مک‌لپین (رومئو و ژولیت) غفلت کرد. مولن روز همچون فیلم اعجاب‌انگزی ویشنست مینه‌لی، و اگر نمایش (۱۹۵۳) ارجاعات جالبی به خود فیلمسازان و بازیگران دارد. فیلم جین پرداختن به هنر و بیان فردی، به‌نحوی گسترده در وضعیت هنرمند هالیوودی تأمل می‌کند. هنرمندی که موقعیتش امیخته با سازش، پیشمانی و تحقیر است. در عین حال پیام فیلم همان شیوه بیان آن است، چگونه گفتن بسیار بیشتر از چه گفتن اهمیت دارد. هر چند نهایتاً مولن روز در همان صحنه‌های تماشایی خود غرق می‌شود.

شاید احتمالاً به جز ریدلی اسکات هیچ کارگردان فعل دیگری نباشد که همچون باز لورمن استرالیایی با حالتی چنین پرشور و سینیزه جویانه در کارش بی‌پروا عمل کند و احساسات تماشاگر را بازی بگیرد. بهنظر می‌اید که فیلم‌های او براساس نیازی حاتی برای رسیدن به قلمرویی فراسوی هنر و ارضاء نفسانی شکل‌گرفته است، برای رسیدن به اثری ناب و زیبا. لورمن با هر یک از فیلم‌هایش (سالان رقص، رومئو و ژولیت و بیلیم شکسپیر) می‌خواهد ثابت کند که تا چه اندازه دستش در خلق صحنه‌های جسوانه، بی‌پروا و خیره‌کننده باز است. به همین روال مولن روز سومین فیلم او که اثری پر سروصدای فیلم افتتاحیه پنجاه و چهارمین دوره جشنواره کن - بوده است، آینه تمام نمای حساسیت و کارایی سازنده‌اش محسوب می‌شود. بی‌تردید لورمن این شیوه را نقلابی و سنت‌شکنانه می‌داند، ولی به نظر من فاتحه زیبای شناسی را خوانده است. مولن روز مملو از تناقض و نایوستگی است. فکر جسوسورهای پشت خود دارد اما پرداختن نومیدانه است. لورمن برای نمایش قطعات موزیکال، تاریخ درخشان سینما («اقایان موظلایی‌ها») ارتوجی می‌دهند» اثر هاوارد هاوسن، کلیپ ویدیویی («مثل یک دوشیزه» مدونا) و هنر پاپ («ترانه تو» از التون جان) را زیرو رو می‌کند. با وجود این کارش به کلی فاقد مهارت روانی و شکلی موزیکال‌های ویشنست مینه‌لی، زاک دمی و استنلی دان است، آثاری که احساس را به صورت حرکت و موسیقی را به منزله شخصیت نمود می‌دهند. موقعیت فیلم صرفاً ناشی از «نمایشی بودن» است که تازه آن هم با حسی از محدودیت و خفگی تأم می‌شود. سر رشته مولن روز به‌زیمن بند است و حسی تنگنا هراسانه (Claustrophobic) در آن موج می‌زند. فیلم به نحوی هولناک (صرف نظر از عنوان بندی مبتکرانه) شروع می‌شود و عملاً هرگز این حالت در نمی‌اید.

شاید احتمالاً بد جز ریدلی اسکات هیچ کارگردان فعل دیگری نباشد که همچون باز لورمن استرالیایی با حالتی چنین پرشور و سینیزه جویانه در کارش بی‌پروا عمل کند و احساسات تماشاگر را بازی بگیرد. این نیازی برای رسیدن به قلمرویی فراسوی هنر و ارضاء نفسانی شکل‌گرفته است، برای رسیدن به اثری ناب و زیبا. لورمن با هر یک از فیلم‌هایش (سالان رقص، رومئو و ژولیت و بیلیم شکسپیر) می‌خواهد ثابت کند که تا چه اندازه دستش در خلق صحنه‌های جسوانه، بی‌پروا و خیره‌کننده باز است. به همین روال مولن روز سومین فیلم او که اثری پر سروصدای فیلم افتتاحیه پنجاه و چهارمین دوره جشنواره کن - بوده است، آینه تمام نمای حساسیت و کارایی سازنده‌اش محسوب می‌شود. بی‌تردید لورمن این شیوه را نقلابی و سنت‌شکنانه می‌داند، ولی به نظر من فاتحه زیبای شناسی را خوانده است. مولن روز مملو از تناقض و نایوستگی است. فکر جسوسورهای پشت خود دارد اما پرداختن نومیدانه است. لورمن برای نمایش قطعات موزیکال، تاریخ درخشان سینما («اقایان موظلایی‌ها») ارتوجی می‌دهند» اثر هاوارد هاوسن، کلیپ ویدیویی («مثل یک دوشیزه» مدونا) و هنر پاپ («ترانه تو» از التون جان) را زیرو رو می‌کند. با وجود این کارش به کلی فاقد مهارت روانی و شکلی موزیکال‌های ویشنست مینه‌لی، زاک دمی و استنلی دان است، آثاری که احساس را به صورت حرکت و موسیقی را به منزله شخصیت نمود می‌دهند. موقعیت فیلم صرفاً ناشی از «نمایشی بودن» است که تازه آن هم با حسی از محدودیت و خفگی تأم می‌شود. سر رشته مولن روز به‌زیمن بند است و حسی تنگنا هراسانه (Claustrophobic) در آن موج می‌زند. فیلم به نحوی هولناک (صرف نظر از عنوان بندی مبتکرانه) شروع می‌شود و عملاً هرگز این حالت در نمی‌اید.

مردی که آنجا نبود

مفهوم ژرف تراز آزادی و اختیار

کرین آرایشگر که به طرح های روایی یک کلاهبردار (جان پولیتو) علاقمند می شود، شروع به چیدن نقشه باج گیری از همسرش دوریس (فرانسیس مک دورماند) و مشوق او دیو گنده (جیمز گاندو لفینی) می کند که مالک پرنفوذ یک فروشگاه بزرگ محلی است. نقشه به نحوی اجتناب ناپذیر شکست می خورد، دیو کشته و دوریس متهم به قتل او می شود. کرین که شیبدآ در جار کشکش درونی شده، به وکیلی جذاب به نام فردی راید اشتایبر (تونی شلهوب) روی می اورد و کمک می خواهد تا از همسرش در مقابل اتهام قتل دفاع کند. در استان دیگری به موارات همین داستان که تدریجاً جاذبتر می شود، کرین کم حرف که از نظر عاطفی خویشن دار است شیوه نمتصومیت ذاتی بردی (اسکارلت جوهانسون) که او هم سیار تاثیرگذار است) می شود. دختری جوان و پیانیست که آینده درخشانی دارد و فرزند وکیل شهر است. در فیلم حساسیت و کارآئی تحلیل گرانه برادران کوئن همچنان مستله سازترین مؤلفه آنها است. پیچیدگی عواطف در رابطه کرین و بوردی به نحوی تکان دهنده بیان می شود. فیلم فاقد سرعت و انسجام تریلرهای جنایی مرسوم است در عوض به نحوی گسترده و عمیق به تأمل در مضمون رستگاری و لطف خداوند می پردازد. مردی که آنجا نبود به رغم گوهاي پیچیده تصویری، طیف سایه روشن، ابهام و نایوسیتگی اش بیش از هر چیز به دلیل شم ابتکاری و رمان گونه اش تأثیرگذار است و حیطه ای از ادراکات و ملاحظات را درباره زندگی و نگرش امریکایی درمی نوردد. فیلم همچون ای برادر... کاملاً سنجیده به نظر می آید، همچین شکل بهتر و عرصه بیانی گسترده تری دارد. پرداخت شخصیت ها عملتاً منسجم و غیرا است (موردی که معمولاً جزو نقاط قوت آثار کوئن ها نیست)، از نقش های فرعی گرفته تا تورنتون که باعث شدید لحن عاطفی فیلم می شود و اثری پیدی می اورد که حس ژرفتر و ملmos تری نسبت به تجربه انسانی دارد. با وجود این مردی که آنجا نبود کاستی هایی نیز دارد مثلاً شخصیت مک دورماند به حد کافی تکامل نمی یابد، برخی از عناصر بصری و تکرار شونده خصوصاً اشیاء و شکل های مدور گهگاه بخنما به نظر می آید. ولی نهایتاً اثر به مفهوم ژرف تری از آزادی و اختیار می رسد. فیلم بسیار دقیق و تأمل گرانه است ولی حس قدرت و مقاومت کننده سایر آثار کوئن ها را ندارد. به هر حال در قالب سفری شگفت انگیز و نیرو بخش، نگاهی تازه و روشی جدید برای نگریستن به جهان ارائه می دهد.

فیلم تازه جوئل و اتان کوئن شکلی سنجیده و لحنی پیچیده دارد، مردی که آنجا نبود اثری جنایی است که با ظرافت شاعرانگی و خشونت را در هم می آمیزد. فیلم در مکانی عجیب و مشخص می گذرد که مخلواز فساد و تباہی است. کلیت اثر به گونه ای است که نمی توان آن را تقیلی (Pastiche) دانست و نه هجوم امیز. در عین حال ظاهری آکادمیک دارد که تاحدی به آن لطمه می زند، اما ورای هر چیز نشان از نوعی فیلمسازی ماهرانه و سریع می دهد. فیلمبرداری درخشان راجر دیکینز که بافت تصویری زیبایی دارد در کنار طراحی صحنه خاطره انگیز دنیس گستر ارجاعاتی پیچیده و تمثیلی به فیلم های دیگر می دهد. (از جمله صحنه ای فراموش نشدنی که یادآور شب شکارچی ساخته چارلز لان و اتومبیلی است که در دریاچه غرق می شود). همچنین به داستان های «پلیسی» دهه ۱۹۴۰ و رمان های خشن جیم تامپسون اشاره می کند که از راوی اول شخص و فضایی یا سل الود برخوردارند (از جمله مرد هیچ جانی، قاتل درون من)، اولین فیلم بلند برادران کوئن Blood Simple غرق در رمان غرامت مضاعف نوشته جیمز کین بود. تقطیع میلر سومین اثر آنها نسخه سینمایی خرمن سرخ اثر داشیل همت بود.

در هر صورت مردی که آنجا نبود به نسخه برداری آر جنیه های زشت و درون اندامی رمان تامپسون نمی پردازد. گرچه مضماین گریز و اسرار در دام، فربیکاری و پوجی به خوبی با هم جفت شده اند و در هر قاب فیلم جریان دارند. فیلم که در بخش مسابقه جشنواره کن حضور داشته در مرحله تولید «پروژه آرایشگر» نامیده می شد. مردی که آنجا نبود در مقایسه با موزیکال ای برادر کجایی (۲۰۰۰) که طی دوران بحران اقتصادی امریکا می گذرد و ض裘 عمیق تر و تمرکز بیشتری دارد. اما دارای همان شکل از اد، روایت با پایان باز و کیفیت ارجاعی است.

مردی که آنجا نبود در مقایسه با موزیکال ای برادر کجایی (۲۰۰۰) که طی دوران بحران اقتصادی امریکا می گذرد و ض裘 عمیق تر و تمرکز بیشتری دارد. اما دارای همان شکل از اد، روایت با پایان باز و کیفیت باز و کیفیت ارجاعی است.